

Son həftələr cəmiyyətdə qızdırma və kəskin halsızlıqla müşahidə olunan, lakin klassik qrip əlamətləri ilə müşayiət olunmayan bir yoluxma hali geniş yayılıb. Bir çox vətəndaş bu vəziyyəti "qrip" adlandırsa da, həkimlər bildirir ki, müşahidə olunan klinik mənzərə klassik influenza infeksiyasına tam uyğun gəlmir. Burun axıntısı, öskürək, boğaz ağrısı kimi tipik simptomların olmaması bu halın fərqli etiologiyaya malik ola biləcəyini göstərir. SIA mövzu ilə bağlı araşdırma edib.

Bu vəziyyət nə ola bilər? - Tibbi izah

Virus mənşəli qızdırma infeksiya

Mütəxəssislərin əsas ehtimalı budur ki, yayılmış hal qrip virusu deyil, digər respirator və ya sistemik viruslarla bağlıdır.

Bu tip viruslarda qızdırma ($38-39^{\circ}\text{C}$), güclü halsızlıq, əzələ və baş ağrısı ön planda olur, lakin tənəffüs yollarına aid klassik simptomlar minimal və ya yoxdur. Bu viruslar çox vaxt adenoviruslar, enteroviruslar, bəzi parainfluenza olmayan respirator viruslar ola bilər.

Post-viral sindrom və ya yüngül viral reaksiya

Bəzi hallarda xəste əvvellər yüngül virus keçirib, immun sistemin cavabı gecikmiş şəkildə ortaya çıxır. Neticədə qızdırma, ümumi zəiflik, iştahsızlıq müşahidə olunur, amma aktiv infeksiya əlamətləri artıq yoxdur.

Bu hal xüsusilə stress altında olanlarda, yuxusuzluq yaşayanlarda, immun sistemi zəifləyən şəxslərdə daha çox görünür.

İnflamatuar reaksiya - infeksiya olmadan

Bəzən qızdırma birbaşa virusdan deyil, organizmin iltihabi cavabından qaynaqlanır. Bu zaman CRP və digər iltihab göstəriciləri yüksələ bilər, amma konkret bakterial və ya qrip virusu aşkarlanmır. Bu hal temperatur dəyişiklikləri, mövsüm keçidləri, organizmin adaptasiya stresilə əlaqələndirilir.

Halsızlıq və yüksək hərarət: bu dəfə fərqli virus dalğası

Qripdən fərqləndirən əsas cəhətlər

Klassik qripdə adətən kəskin öskürək, boğaz ağrısı, burun axıntısı, bəzən tənəffüs çətinliyi olur. Halbuki hazırda müşahidə olunan vəziyyətdə yalnız qızdırma və halsızlıq ön plandadır, tənəffüs sistemi simptomları ya yoxdur, ya da çox zəifdir. Bu səbəbdən həkimlər bunu "qripə bənzər olmayan virus infeksiyası" kimi qiymətləndirirlər.

Antibiotik lazımdır mı?

Mütəxəssislər xüsusü vurgulayıb ki, bu halların böyük əksəriyyəti virus mənşəlidir, antibiotiklərin istifadəsi yolverilməzdür. Antibiotik yalnız bakterial infeksiya sübut olunarsa, laborator və klinik göstəricilər əsasında təyin edilməlidir.

Kimlər risk qrupundadır?

- uşaqlar,
- yaşlılar,
- xroniki xəstəliyi olanlar,
- immun sistemi zəif şəxslər.

Bu qruplarda qızdırma uzunmüddətli və ağır gedişli ola bilər.

Həkimə nə vaxt müraciət edilməlidir?

- Qızdırma 3 gündən çox davam edərsə,
- 39°C -dən yuxarı qalxarsa,
- halsızlıq gündəlik fəaliyyəti mümkünüz edərsə,

-şüur bulanıqlığı, səpgilər, qusma qoşularsa.

Bu tip hallarda (qripə bənzəməyən, amma qızdırma və güclü halsızlıqla gedən virus infeksiyalarında) ev şəraitində əsas məqsəd orqanizmi yüngülləşdirmək, susuzlaşmanın və ağrılaşmanın qarşısını almaqdır.

Qızdırmanın idarə olunması

Qızdırma $38-38.5^{\circ}\text{C}$ -dən yuxarı qalxırsa, həkim məsləhəti ilə: Paracetamol istifadə oluna bilər. Aspirin uşaqlara qətiyyən verilməməlidir.

Qızdırma zamanı:

- Qalın geyimdən qaçın,
- Otağı tez-tez havalandırın

Bol maye qəbulu (ən vacib məsələ)

-Su

-İliq çaylar (çobanyastığı, adaçayı, zəif qara çay)

-Evde hazırlanmış kompot

-Elektrolit məhlulları (xüsusən halsızlıq güclüdürse) Maye azlığı halsızlığı və başgicəllənməni artırır.

Tam istirahət

-Organizm bu tip viruslarda enerjini sürətlə itirir

-"Bir az işləyim, keçər" yanaşması xəstəliyi uzada bilər

-Minimum 2-3 gün ev rejimi tövsiyə olunur

Yüngül qidalanma

-Şorba (toyuq, tərəvəz)

-Qaynadılmış tərəvəzler

-Qatıq, kefir

-Ağır, yağlı, çox ədviyyəli yeməklərdən uzaq durun Simptomatik dəstək

-Baş ağrısı varsa - sakit mühit, işiq və səsdən uzaq qalmalı

-Əzələ ağrıları üçün - iliq duş

-Burun axıntısı yoxdursa, burun spreylərinə ehtiyac yoxdur

Nələr edilməməlidir?

-Antibiotiklər özbaşına qəbul edilməməlidir (virus infeksiyalarında təsirsizdir)

-"Tərlədim, çıxdı" düşüncəsi ilə həddindən artıq bürünmek olmaz

-Qızdırma düşsə belə, dərhal aktiv həyata qayıtmak risklidir